

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201546
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8518201546.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. S. G., T.. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: C. G., T.. XX.X.XXXX, U. H. W. XX, G. T. D., právne zast. JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom so sídlom 17. novembra 14, Stará Ľubovňa a V. I. G., T.. XX.X.XXXX, U. H. C. Č.. XXX, právne zast. JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, v konaní o uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/138/2018-53 zo dňa 13.3.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh otca mal. S. na uloženie výchovného opatrenia.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak že cit.:

„I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že rodičia mal. dieťaťa v dôsledku vzájomne negatívneho vzťahu spôsobeného rozpadom ich manželského vzťahu zjavne nezvládajú riešenie vzájomných sporov, do ktorých vtiahli aj maloleté dieťa. Otec mal. dieťaťa bol živnostníkom, podnikanie ukončil a od 11.12.2017 je zaradený na ÚPSVaR Spišská Nová Ves ako uchádzač o zamestnanie. Počnúc dňom 28.2.2018 je práceneschopný, povolené vychádzky má od 26.3.2018 od 10.00 hod. do 12.00 hod. a od 15.00 hod. do 17.00 hod. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 96,30 eur od mája 2018. Matka mal. dieťaťa pracuje v spoločnosti SLOBYTERM, spol. s.r.o. a jej priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 592,- eur. Mal. S. má t.č. 5 rokov. Otec mal. dieťaťa má právoplatným uznesením súdu č. k. 4P/17/2018 zo dňa 6.2.2018 (ECLI:SK:OSSL:2018:8518200150.2) zabezpečený styk s mal. dieťaťom. Ten však z vlastnej vôle už dlhodobejšie nerealizuje. Uznesením súdu 2P/11/2019 zo dňa 24.1.2019 (ECLI:SK:OSSL:2019:8519200078.2) má upravený aj telefonický styk.

4. Právne uzavrel, že ako vyplýva z preložených dôkazov hlavne zo znaleckého posudku vzťah otec a syn nie je narušený, súd sa určite nestotožňuje s teóriou „zavrhnutého rodiča“. Mal. S. naopak túži po kontakte s otcom, otec však paradoxne napriek tomu, že styk má právne zabezpečený ho sám z vlastnej vôle nerealizuje. Súd ďalej konštatuje, že účastníkom konania už poradenstvo sprostredkované úradom práce poskytnuté bolo. Matka na základe odporúčaní ÚPSVaR navštevuje aj spolu s dieťaťom psychologičku I.. Q. za účelom poskytovania psychologického poradenstva, a to dobrovoľne. Naopak, navrhovateľ bol tou osobou, kto sabotoval poradenstvo a možnosť pomôcť rodine. Je málo prípustný ku kompromisom a kompromis vidí len ako prijatie jeho podmienok. Otec mal. dieťaťa je ochotný spolupracovať len v G. T. D., nie v G. Ľ.. Súčasná právna úprava túto možnosť neumožňuje a ako poukázal kolízny opatrovník jediná možnosť je realizovať poradenstvo v G. H., čo však problém nerieši, nakoľko, ak otec mal. dieťaťa nie je ochotný realizovať poradenstvo v G. Ľ., zmena miesta na G. H. tiež problém nevyrieši. Súd v tomto smere opätovne apeluje na otca, aby začal svoje právo na styk s mal. synom realizovať a naplňovať ho. Je potrebné, aby u otca prevážila rola otca. Aj keď je možné, že sa mu partnerský vzťah rozpadne, neriskovať to u svojho syna. Mal. S. otca neodmieta, naopak správa sa k nemu milo a rešpektuje ho. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvod a ani potreba na nariadenie výchovného opatrenia. Súd sa nestotožnil so skutkovými dôvodmi uvedenými v návrhu navrhovateľa - otca mal. dieťaťa na nariadenie výchovného opatrenia.

5. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

6. Poukázal na ustanovenia § 37, ods. 1,2 Zákona o rodine.

Obsah odvolania otca

7. Proti rozsudku podal odvolanie otec maloletého. V odvolaní uviedol, že má za to, že súd pri rozhodovaní zaujal pri posudzovaní splnenia podmienok na uloženie výchovného opatrenia nesprávne stanoviská a v nadväznosti na ne potom dospel k nesprávnemu právnemu záveru, t.j. nesprávne vec právne posúdil. Otec mal. dieťaťa nesúhlasí so záverom súdu, že v danom prípade nie je dôvod a ani potreba na nariadenie výchovného opatrenia. Súd sa upriamil na aktuálne nerealizovanie styku otca s dieťaťom, a apelovanie na otca, aby začal svoje právo realizovať a naplňovať ho, hoci toto stretávanie sa, s predmetom konania súvisí iba nepriamo a nie je pre rozhodnutie súdu vôbec podstatné. Podstatným je vzťah matky dieťaťa k otcovi a prezentácia role otca zo strany matky vo vzťahu k mal. dieťaťu; tomuto sa však súd prakticky vôbec nevenoval. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého, súd nie je viazaný návrhom a v prípade, že návrh otca na realizovanie psychologického poradenstva ÚPSVaR v súčasnosti (od 01.01.2019), podľa príslušných právnych predpisov, nie je možné realizovať, ale je to možné ho realizovať prostredníctvom Centier pre deti a rodinu, mal tak podľa názoru otca mal. dieťaťa, rešpektujúc jeho najlepší záujem, rozhodnúť. Súd sa vôbec nevysporiadal s majetkovou a zárobkovou situáciou navrhovateľa a ani s jeho zdravotným stavom, ktoré mu prípadné poradenstvo mimo G. T. D. prakticky znemožňujú. Nezaváži ani skutočnosť, že účastníkom konania už bolo poradenstvo ÚPSVaR sprostredkované, čo je nepochybné, avšak to nič nemení na skutočnosti, že matka svoj postoj k role otca nezmenila, a ani bez odbornej pomoci nezmení. Otec mal. dieťaťa návrh podával preto, že správanie sa matky nekorešponduje so záujmom mal. dieťaťa, a je zrejme, že matka nevie nadradiť záujmy mal. dieťaťa nad svoje záujmy, čím podľa jeho názoru dieťa iba trpí. S poukazom na tvrdenia uvádzané v návrhu otca, tiež na jeho vyjadrenia na pojednávaní a nepochybné aj zo znaleckého posudku č. 4/2019 nepochybné vyplýva, že žiadne z doposiaľ realizovaných opatrení neznamenali zmenu postoja matky k akceptácii navrhovateľa v role otca ich mal. dieťaťa, preto bolo a naďalej je potrebné v zmysle § 37 ods. 2 Zák. o rodine rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia podľa písm. d/ tohto odseku. Zamietnutie návrhu na nariadenie výchovného opatrenia za žiadnych okolností nebolo v najlepšom záujme maloletého. Navrhol, aby odvolací zmenil tak, že návrhu vyhovie, alebo alternatívne, aby rozhodol o zrušení rozsudku a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, ako ustanovený kolízny opatrovník naďalej trvá na svojich písomných a ústnych vyjadreniach prezentovaných na súdnom pojednávaní.

9. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že otec maloletého riadne neprispieva na výživu maloletého syna napriek tomu, že mu neodkladným opatrením bola táto povinnosť uložená vo výške 70 €, avšak v skutočnosti platí len sumou 10 € mesačne. Od začiatku roku 2018 na Okresnom súde v Starej Ľubovni sú vedené viaceré konania medzi rodičmi mal. S.. Otec maloletého syna sa v podstate zúčastňuje každého jedného pojednávania, avšak za celý rok 2018 ani raz neprejavil záujem sa stretnúť so svojim synom, hoci vzdialenosť medzi mestom G. Ľ. a obcou C. je cca 10 km. Otec ju nepožiadaval v priebehu celého roka 2018 o stretnutie s maloletým synom, či už SMS alebo e-mailom a pod. Teda snaha otca stretnúť sa s maloletým synom je len vo verbálnej rovine. Na druhej strane celá starostlivosť o syna je nej, pričom popri svojich pracovných povinnostiach sa musí starať sama o výchovu a starostlivosť o syna. Namiesto toho, aby otec akýmkoľvek spôsobom jej pomohol s výživou maloletého syna, tak sa namiesto toho domáha súdnou cestou manželského výživného. Vyvrcholením jeho sebeckého správania sa voči nej a synovi je to, že sa domáha predmetným návrhom, aby matka maloletého syna 9 mesiacov vozila do G. T. D. za účelom absolvovania odborného poradenstva, a teda v skutočnosti aby takýmto spôsobom on sa mohol stretnúť so synom. Je pravdou, že má osobné motorové vozidlo, avšak nie je taká spôsobilá vodička, aby cestovala 70 km každý mesiac do G. T. D. a nehovoriac o nákladoch na pohonné hmoty, pričom otec na výživu dieťaťa skoro vôbec neprispieva. Má za to, že otec maloletého presadzuje iba svoju vôľu. Na jednej strane tvrdí, že sa rozviešť nechce, pričom nežijú v jednej spoločnej domácnosti viac ako 3 roky. Na druhej strane tvrdí, že sa chce stretávať so synom, ale viac ako 1 rok neprejavil ani tú najmenšiu snahu sa so synom stretnúť. Taktiež jeho vyjadrenie o starostlivosti o syna je iba vo verbálnej rovine, keď si neplní ani tú najzákladnejšiu povinnosť a prispieva na maloletého syna sumou 10 €. Na druhej strane sa cíti on ako poškodený, lebo matka nechce s ním žiť, voziť maloletého syna do G. T. D., aby on ako otec sa mohol so synom stretnúť, napriek tomu, keď bol v G. Ľ. ani jeden raz neprišiel svojho syna navštíviť.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutých častiach postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387, ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v jeho napadnutých častiach vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania.

10. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C.s.p. konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k napadnutým častiam.

11. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie je možné považovať za správne. K nesprávnym skutkovým zisteniam súd dospeje z vykonaných dôkazov nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ustanovenia neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho prípadne vyložil.

12. Otec napáda vo svojom odvolaní správnosť záveru súdu o neexistencii potreby nariadenia výchovného opatrenia.

13. Ako to vyplýva zo správy občianskeho združenia Návrat, Centrum Návrat v Prešove o realizácii opatrení SPO a SK pre ÚPSVaR v Starej Ľubovni z 8.8.2018 (čl. 72), s rodičmi mal. S. sú realizované

opatrenia na zefektívnenie komunikácie medzi rodičmi a na usmernenie rodičov a príbuzných mal. S. k nevhovaniu dieťaťa do ich vzájomných konfliktov, podporu spoločnej starostlivosti a nekonfliktného styku dieťaťa s oboma rodičmi. Časťou týchto opatrení je diagnostika, sociálno - právne a psychologické poradenstvo, mediačné stretnutie rodičov za účelom dohody ohľadne kontaktu s dieťaťom a participácie na výchove a starostlivosti. Ako to vyplýva zo správy, aktivity voči rodine boli pozastavené do času, kým otec mal. S. bude schopný aktívnej participácie pri výkone ich aktivít.

14. Ako to vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka, rodine bolo poskytnuté sociálne a psychologické poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb.

15. Na Okresnom súde v Starej Ľubovni prebieha konanie vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností voči mal. S. na čas po rozvode manželstva pod sp. zn. 4P 140/2017, kde bol rozsudkom zo dňa 15.4.2019 upravený styk otca s mal. S. a konanie o úpravu rodičovských práv a povinností voči mal. S. na čas do rozvodu manželstva pod sp. zn. 4P 17/2018, kde bol rozsudkom zo dňa 29.5.2019 upravený styk mal. S. s otcom. Obe konania nie sú právoplatne skončené.

16. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 6.2.2018, č.k. 4P 17/2017 -26 súd neodkladným opatrením zveril mal. S. do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s mal. S. každú párnú sobotu od 10.00 hod. do 16.00 hod.

Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 24.1.2019, č.k. 2P 11/2019-21 bol neodkladným opatrením upravený telefonický styk otca s mal. S. každý pondelok v čase od 18.00 hod. do 18,15 hod..

17. Odvolanie otca maloletých detí nespochybňuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Nepochybne, je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že záujem dieťaťa je základnou zásadou pri rozhodovaní súdov vo veciach starostlivosti súdov o mal. deti. Prijaté opatrenia zo strany súdov vo forme nariadenia neodkladných opatrení vo veci styku ako aj kolízneho opatrovníka a spolupracujúceho občianskeho združenia Návrat, ktorých cieľom je nastaviť a umožniť realizovať styk dieťaťa s otcom za súčasnej eliminácie rodičovského konfliktu sú v prejednávacom prípade podľa názoru odvolacieho súdu dostatočné. Otec v konaní neprodukoval žiaden dôkaz o tom, že je potrebné okrem prijatých opatrení nariadiť aj výchovné opatrenie. Otec sa v konaní domáha nariadenia výchovného opatrenia, ktorým by súd uložil rodičom a mal. S. povinnosť podrobiť sa inému odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi. Odborné poradenstvo rodičom a dieťaťu je poskytované na ÚPSVaR Stará Ľubovňa a prostredníctvom občianskeho združenia Návrat, ktoré bolo prerušené z dôvodu, že sa otec nemohol kvôli svojmu zdravotnému stavu osobne zúčastňovať. Javí sa, že otec má výhrady voči miestu poskytovania odborného poradenstva. Pri rozhodovaní všeobecných súdov o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom je vždy prioritným záujem maloletého dieťaťa, a ochrana subjektívneho práva rodiča nesmie byť v rozpore so subjektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý je pri rozhodovaní dominantný. V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že nie je v záujme mal. S. cestovať za účelom realizácie odborného poradenstva do G. T. D. za situácie, že rovnocenné poradenstvo je zabezpečované v mieste jeho bydliska, hoci táto skutočnosť je na ťarchu otca, ktorý býva v G. T. D.. Odvolací súd dopĺňa, že aj samotný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý v konaní vystupuje ako kolízny opatrovník maloletého, ak je to potrebné v záujme riadnej výchovy dieťaťa môže rozhodnúť o uložení výchovných opatrení uvedených v § 37 ods. 2 Zákona o rodine, pričom na rozhodnutie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia sa nevyžaduje schválenie súdu. V prípade, ak sa otec domnieva, že úprava styku je nevhodná, nepostačujúca, resp. nie je v záujme mal. dieťaťa, má možnosť domáhať sa zmeny úpravy styku súdnou cestou.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods.1 C.s.p. potvrdil ako vecne správny vrátane správneho výroku o trovách konania.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, keďže podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilnom mimosporovom poriadku tak, že žiadnemu účastníkovi ich náhradu nepriznal.

16. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).